

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Aika 11.09.2024, klo 17:01 - 17:44

Paikka Heinsuon koulun kabinetti, Terveystie 10 15870 Hollola

Käsitellyt asiat

§ 38 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 39 Pöytäkirjan tarkastus

§ 40 Asialistan hyväksyminen

§ 41 Vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelma, Päijät-Hämeen ympäristöterveys

§ 42 Oikaisuvaatimus ympäristöterveysjohtajan päätöksestä

§ 43 Ilmoitusasiat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Tommi Hykkyrä
Kari Hyytiä
Rauno Hännikäinen
Mirva Illi-Lampio
Seija Kasurinen, 1. varapuheenjohtaja
Heli Kiviaho
Veikko Kotolahti
Pentti Lampi
Hannu Siljander, varajäsen
Tarja Tornio

Muut saapuvilla olleet

Iina Tuukkala, hallintosihteeri, sihteeri
Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja, esittelijä

Poissa

Satu Segersven, puheenjohtaja
Henri Saari

Allekirjoitukset

Seija Kasurinen
Puheenjohtaja

Iina Tuukkala
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

11.09.2024

11.09.2024

Tarja Tornio

Hannu Siljander

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on viety nähtäväksi www.hollola.fi 12.9.2024

Iina Tuukkala

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

§ 38

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Todettiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

§ 39

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Tarja Tornio ja Hannu Siljander.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Tarja Tornio ja Hannu Siljander.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

§ 40

Asialistan hyväksyminen

Kunnan hallintosäännön § 132 mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Hallintosäännön § 133 mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta hyväksyy esityslistan kokouksen asialistaksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

§ 41

Vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelma, Päijät-Hämeen ympäristöterveys

HOLDno-2023-909

Valmistelija / lisätiedot:
Silja Mäkelä
silja.makela@hollola.fi
ympäristöterveysjohtaja

Liitteet

- 1 Päijät-Hämeen ympäristöterveys talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2026-2028
- 2 Päijät-Hämeen ympäristöterveys suorite-ennusteet 2025
- 3 Päijät-Hämeen ympäristöterveys palveluhinnasto 2025

Hollolan kunnanhallitus on antanut ohjeen vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026-2028 taloussuunnitelman laadintaan.

Talousarvion laadintaohjeen mukaisesti talousarvioesitys sisältää laskelmien lisäksi, toiminnan kuvauksen, palvelujen laajuutta kuvaavat tunnusluvut ja palvelusuunnitelman vuodelle 2025 sekä suunnitelmavuosille. Toiminnalliset tavoitteet perustuvat Hollolan kunnan strategiaan tavoitteisiin sekä ympäristöterveydenhuollon valtakunnallisessa valvontasuunnitelmassa määritettyihin valvonnan tavoitteisiin.

Ympäristöterveydenhuollon taseyksikön talousarvioluvut (käyttötalous) sekä strategiset ja toiminnalliset tavoitteet ja toiminnan riskit on esitetty liitteenä olevassa talousarviossa 2025 ja taloussuunnitelmassa 2026-2028. Ympäristöterveydenhuollon tilikauden tulos on 0 €. Investointeja ei esitetä vuodelle 2025 eikä suunnitelmavuosille.

Ympäristöterveyslautakunnan alaiset vastuualueet ovat: eläinlääkintähuolto, terveydensuojelu ja ympäristöterveydenhuollon hallinto ja lautakunta. Ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä laaditun yhteistoimintasopimuksen mukaisesti talousarviossa on esitetty erikseen eläinlääkintähuollon, terveydensuojelun ja ympäristöterveydenhuollon hallinnon toimintatuotot ja toimintakulut. Hallinnon menot on jaettu toimintakulujen suhteessa eläinlääkinnän ja terveydensuojelun vastuualueelle ja hallinnon välilliset kulut katetaan kokonaan näiden kahden vastuualueen omalla laskutuksella. Ympäristöterveydenhuollon nettokustannukset eläinlääkintähuollosta ja terveydensuojelusta jaetaan sopijapuolille palveluhinnaston mukaisten palvelujen käytön suhteessa. Ympäristöterveydenhuollon palveluhinnasto on talousarvioehdotuksen liitteenä. Palveluhinnaston ja kuntakohtaisten suorite-ennusteiden perusteella on laskettu ennusteet kuntien maksuosuuksiksi.

Yhteistoimintasopimuksen kohdan seitsemän mukaan ympäristöterveyslautakunta tekee sopimuskuntia kuultuaan Hollolan kunnanhallitukselle toimintaansa koskevan talousarvio -ja taloussuunnitelmaesityksen. Ennen kunnanhallitukselle tehtävää esitystä sopimuskunnille varataan mahdollisuus määrääjassa antaa kommentinsa ympäristöterveydenhuollon talousarvioehdotuksesta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta lähettää liitteenä olevan ympäristöterveydenhuollon taseyksikön talousarvioehdotuksen vuodelle 2025 ja taloussuunnitelman 2026-2028 sopimuskuntiin lausunnolle.

Ympäristöterveyslautakunta käsittelee talousarvion kokouksessaan 16.10.2024 ja esittää sen hyväksyttäväksi Hollolan kunnanhallitukselle. Talousarvioehdotuksessa on esitetty arviot kuntien maksuosuuksista vuonna 2025 ja suunnitelmavuosina. Kuntien kannanotot talousarvioehdotukseen pyydetään toimittamaan 7.10.2024 mennessä Hollolan kunnan kirjaamoon.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Tiedoksi: sopimuskunnat, hallinto-ja talousjohtaja, talouspalvelut

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

§ 42

Oikaisuvaatimus ympäristöterveysjohtajan päätöksestä

HOLDno-2024-303

Valmistelija / lisätiedot:
Silja Mäkelä
silja.makela@hollola.fi
ympäristöterveysjohtaja

Liitteet

1 Terveydensuojelulain 27 §:n mukainen päätös asian käsittelyn päättämisestä
Verkkojulkisuus rajoitettu

Ympäristöterveysjohtaja on päättänyt asunnon terveyshaitta-asian käsittelyn valituskelpoisella päätöksellään (§ 10, 8.5.2024). Terveydensuojeluinsinöörin suorittaman asunnontarkastuksen ja suuntaa antavien havainnointien perusteella asunnon lämpötiloissa ei ole havaittu poikkeamia terveydensuojelulain (763/1994) 26 § ja 27 §:n ja sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/2016) 6 §:n mukaisista toimenpiderajoista, joista voisi aiheutua asunnossa oleskeleville terveydensuojelulain 1 §:n mukaista terveyshaittaa.

Asukas on 24.5.2024 tehnyt oikaisuvaatimuksen Hollolan kunnan ympäristöterveyslautakunnalle ympäristöterveysjohtajan tekemästä päätöksestä. Oikaisuvaatimuksessa asukas vaatii viranhaltijan päätöksen peruuttamista ja asian ottamista uudelleen käsittelyyn. Asukasta on kuultu ennen päätösehdotuksen laatimista. Antamassaan selvityksessä asukas tuo esille omana näkemyksenään, että asunnossa on terveyshaittaa aiheuttava olosuhde ja tarkastuksella suoritettut lämpötilamittaukset on tehty väärin ja vääränä ajnakohtana.

Asia on tullut Päijät-Hämeen ympäristöterveyden terveydensuojeluviranomaiselle käsiteltäväksi asukkaan kirjallisella yhteydenotolla 24.1.2024. Asukas epäilee asuntonsa lämpöolosuhteita, joista voisi aiheutua asukkaalle terveyshaittaa. Asunnontarkastuksen ajankohdaksi sovittiin 9.2.2024, mutta asukas perui asunnontarkastuksen 1.2.2024, koska taloyhtiö oli tulossa suorittamaan toimenpiteitä lämpötilojen suhteen. 9.2.2024 asukas ilmoitti, että taloyhtiö oli tehnyt toimenpiteitä asunnossa. 12.2.2024 asukas otti uudelleen yhteyttä ja pyysi uudelleen asian ottamista käsiteltäväksi, koska katsoi, etteivät taloyhtiön suorittamat toimenpiteet olleet riittäviä haitallisen olosuhteen korjaamiseksi.

Asuntoon suoritettiin tarkastus 1.3.2024. Tarkastuksesta on laadittu tarkastuskertomus (tapahtumatunnus 1694742). Tarkastushetkellä tehdyt havainnot eivät viittanneet terveydensuojelulaissa tarkoitetun terveyshaitan esiintymiseen tarkastuksen kohteena olleissa tiloissa. Huoneilman lämpötila täytti oleskeluvyöhykkeeltä huoneilman osalta asumisterveysasetuksen (545/2015) 6 §:n mukaisen lämpötilavaatimuksen. Huoneilman lämpötila mitataan oleskeluvyöhykkeeltä, mikä on tarpeen terveyshaitan selvittämiseksi. Oleskeluvyöhykkeen ulkopuolelle jäävien seinien, lattioiden ja pistemäisien pintalämpötilojen mittaukset tehdään pinnoilta. Oleskeluvyöhykkeen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

ulkopuolella olevan alueen huonelämpötilalla ei katsota olevan suoraa vaikutusta sisätilan terveydellisiin olosuhteisiin, jos oleskeluvyöhykkeellä lämpötilat ovat tämän asetuksen mukaiset. Oleskeluvyöhykkeen ulkopuolisten alueiden lämpötiloilla on kuitenkin merkitystä, kun arvioidaan erimerkiksi rakenteen toimivuutta ja kylmiin pintoihin syntyvän mikrobikasvun riskiä tai kylmästä pinnasta syntyvää vetoa. Tarkastuksen yhteydessä tehdyt mittaukset täyttivät asumisterveysasetuksen (545/2015) 6 §:n mukaiset vaatimukset. Suoritetun tarkastuksen ja tehtyjen tutkimuksien perusteella ei ole aihetta jatkotoimenpiteisiin ja ympäristöterveys päätti asian käsittelyn.

Asukas on asianhoitajansa välityksellä tehnyt 5.4.2024 Päijät-Hämeen ympäristöterveyteen valituksen, joka koskee terveydensuojeluinsinöörin 1.3.2024 suorittamasta asunnontarkastuksesta laatimaa tarkastuskertomusta, tapahtumatunnus 1694742. Hän katsoo, että suoritetuissa mittauksissa on tapahtunut virhe, minkä johdosta asian vireilläolo on virheellisesti päätetty. Ympäristöterveysjohtaja on antanut valitukseen vastineen 12.4.2024. Vastineessa todetaan, että terveyshaitta-asian käsittelyssä on toimittu sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valviran ohjeen terveyshaittaepäilyn käsittelystä viranomaisessa mukaisesti. Lisäksi vastineessa on annettu erilliset vastineet viiteen valittajan esittämään väittämään koskien tarkastuksella suoritettuja mittauksia ja tarkastuksen ajankohdan ilmoittamista taloyhtiön edustajalle. Lopuksi vastineessa on todettu, että asuntoa koskevan terveyshaittaepäilyn käsittely terveydensuojeluviranomaisessa on päätetty ja asukasta on neuvottu pyytämään terveydensuojeluviranomaiselta valituskelpoinen päätös käsittelyn päättymisestä, mikäli asukas haluaa hakea oikaisua asiaan Hollolan kunnan ympäristöterveyslautakunnalta. Asukas on ilmoittanut sähköpostilla 17.4.2024, että haluaa tehdä asiassa oikaisuvaatimuksen. Asukkaan tyytymättömyydestä johtuen ympäristöterveysjohtaja teki asian vireilläolon päättämisestä valituskelpoisen päätöksen.

Ennen päätöksentekoa vireilläolon päättämisestä asukasta on kuultu asiamiehen välityksellä 24.4.2024 lähetetyllä kuulemiskirjeellä. Vastineessaan kuulemiseen asiamies toteaa, että terveydensuojeluinsinöörin suorittamat mittaukset on tehty väärin ja jätetty huomioimatta laskutoimituksessa kylmät pisteet ja ulkolämpötilan alenemisen vaikutus mitattuihin lämpötiloihin. Valitukseen on liitetty valokuvia lämpömittareista pakkasen aikana. Nämä osoittavat valittajan mukaan, että asunnon lämpötilat ovat alle lainsäädännön määrittämien arvojen.

Terveydensuojeluinsinööri on 27.5.2024 pyytänyt Heinolan vuokra-asunnot Oy:ltä mittaustuloksia Runkotie 10 A 5 asunnon jatkuvatoimisesta lämpötilaseurannasta. Saadun lämpötilaseurannan perusteella asunnossa ei ole esiintynyt terveydensuojelulain toimenpiderajojen ulkopuolisia lämpötiloja kuin yhtenä vuorokautena, jolloin lämpötila on ollut hetkellisesti alle +18,0 °C:tta. Näin ollen asukkaan asianhoitajan esittämät väittämät oikaisuvaatimuksessa eivät tue taloyhtiöltä saatuja pitkäaikaismittausten mittaustuloksia.

Sovellettu lainsäädäntö ja oikeusohjeet:

Terveydensuojelulaki (763/1994) 1 §, 26 §, 27 §, 45 §, 46 §

Terveydensuojeluasetus (1280/1994) 15 §, 17 §

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/2015) 3 §, 4 §, 6 §

Hallintolaki (434/2003) 33 §, 34 §, 36 §, 49 a-c §

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valviran ohje asunnon terveyshaittaepäilyn käsittelyyn viranomaisessa, Dnro V/148/2024, 11.1.2024

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta päättää hylätä ympäristöterveysjohtajan päätöksestä asunnon terveyshaitta-asian käsittelyn päättämisestä § 10, 8.5.2024 tehdyn oikaisuvaatimuksen seuraavin perusteluin.

Tehdyn tarkastuksen ja suuntaa antavien havainnointien perusteella asunnon sisäilman lämpötilassa ja pintojen keskimääräisissä ja pistemäisissä lämpötiloissa ei ole todettu sellaista olosuhdetta, joista voisi aiheutua terveydensuojelulain (763/1994) 27 §:n mukaista terveydellistä haittaa asunnossa oleskeleville.

Asukkaan asianhoitajan tekemässä oikaisuvaatimuksessa ei ole tuotu esille sellaisia perusteluita tai muutoksia olosuhteissa, joiden perusteella ympäristöterveysjohtajan tekemää päätöstä tulisi muuttaa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Asukkaan asianhoitaja, elinvoimajohtaja, terveydensuojeluinsinööri Ahonen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

§ 43

Ilmoitusasiat

Valmistelija / lisätiedot:

Silja Mäkelä

silja.makela@hollola.fi

ympäristöterveysjohtaja

1. Arvonlisäverokannan muutos on päivitetty Päijät-Hämeen ympäristöterveydenhuollon maksutaksaan.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta merkitsee tiedoksi tässä pykälässä olevat ilmoitusasiat.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tiedoksi

-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Hallintovalitus

§42

Hallintovalitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi. Riita-asia käsitellään kärjäoikeudessa.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen. Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä asiakirjasta katsotaan asianomaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana. Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantoa päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, Hämeenlinna

Sähköposti: hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Faksinumero: 029 564 2269

Puhelinnumero: 029 564 2210

Kirjaamon aukioloaika: maanantai-perjantai klo 8.00-16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valituksen muoto ja sisältö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asiantuntijajärjestelmässä

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy Tuomioistuinlaitoksen sivustolta <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>

Tuomioistuinmaksulakiin linkki <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455>

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjanotteita ja liitteitä voi pyytää Hollolan kunnan kirjaamosta.

Postiosoite: PL 66, 15871 HOLLOLA

Käyntiosoite: Tiilijärventie 7 F, Hollola

Sähköposti: kirjaamo(at)hollola.fi

Puhelinnumero: 044 780 1427

Kirjaamon aukioloajat: maanantai-perjantai klo 9.00-15.00

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§38, §39, §40, §41, §43

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työsopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- oppilaan arviointia (Perusopetuslaki 22 ja 42 c §).

Riita-asia käsitellään käräjäoikeudessa.